



Internbudget 2019 med plan 2020-2022

Överförmyndarnämnden



Innehåll

Överförmyndarnämndens internbudget 2019 med plan för 2020-2022.....	3
Inledning.....	3
Nämndens uppdrag och prioriteringar.....	3
Uppdrag.....	3
Prioriteringar.....	3
Mål och inriktning för 2019-2022.....	4
Nämndmål och nämndindikatorer.....	4
Strategiska utvecklingsuppdrag - kommunövergripande.....	4
Ekonomi.....	5
Driftsammandrag.....	5
Plan för internkontroll.....	6
Nämndens internkontrollplan.....	6
Kommunövergripande mål med nämndmål och nämndindikatorer.....	7
Mål.....	7
Målområde: Medborgare.....	7
Målområde: Verksamhet.....	7
Målområde: Medarbetare.....	8
Internkontrollplan 2019	
Förvaltningens verksamhetsplan 2019	

Överförmyndarnämndens internbudget 2019 med plan för 2020-2022

Inledning

I Linköpings kommun har ungefär 1 600 personer en registrerad ställföreträdare i form av god man, förvaltare, särskilt förordnad förmyndare eller förmyndare. Det kan vara vuxna som genom försvagad hälsa eller sjukdomstillstånd inte har möjlighet att företräda sig själva, liksom barn med stor förmögenhet, barn som står utan förmyndare eller som behöver ställföreträdare för olika rättshandlingar. Överförmyndarnämndens uppgift är att granska så att ställföreträdarna sköter sina uppdrag och förhindra att någon lider rättsförlust.

Verksamheten styrs av en rad olika lagar, förordningar och föreskrifter. Under 2019 fokuserar nämnden på mål inom områdena Medborgare och Verksamhet.

Handläggning av nämndens ärenden verkställs av tjänstepersoner vid Överförmyndarenheten vilken ingår som en del i Kommunledningsförvaltningen.

Nämndens uppdrag och prioriteringar

Uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente* och tillhör sektor *välfärd och socialpolitik*. Verksamheten omfattar arbetsuppgifter som åligger överförmyndarnämnden enligt:

- föräldrabalk
- förmyndarskapsförordning
- ärvdabalk
- äktenskapsbalk
- lag om god man för ensamkommande barn
- samt övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

Nämndens viktigaste uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Tillsynen innebär granskning och uppföljning av hur ställföreträdare sköter sina uppdrag att företräda huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar, rekryterar och utbildar ställföreträdare samt fattar beslut om samtycke till olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Den som tar på sig ett uppdrag som god man eller förvaltare är inte anställd utan utför det i form av ett frivilligt uppdrag mot ett mindre arvode. Överförmyndaren fattar beslut om arvodet beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Prioriteringar

Målområde medborgare - rättssäkerhetsperspektiv

För att en person som inte har förmåga att företräda sig själv ska få rätt sorts stöd krävs kunskap hos anhöriga, vårdpersonal eller andra i dennes närhet. Förmågan att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person kan begränsas av sjukdom, psykisk störning eller försvagat hälsotillstånd och i dessa fall föreligger grund för godmanskap eller förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ser stort behov av att nå ut bredare med information, både för att personer ska få det stöd de behöver men även för att mindre ingripande åtgärder ska kunna prövas som ett första alternativ. *Medborgare i Linköpings kommun ska ha goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv.*

Målområde medborgare – rekrytering till frivilliga uppdrag

Det är en utmaning för överförmyndarverksamheten att hitta personer med lämpliga kvalifikationer som är beredda att åta sig de allt mer komplexa uppdragen som kräver tid, engagemang och noggrannhet. Många av huvudmännen har behov av stöd i sammansatta livssituationer präglade av ansträngd ekonomi och psykisk ohälsa. Uppdraget som god man eller förvaltare är ett frivilligt lekmannauppdrag och utförs ofta vid sidan om förvärvsarbete och andra intressen. Rekryteringen behöver både breddas och riktas mot nya målgrupper med intresse för att bistå en medmänniska. Genom en effektiv rekrytering av kvalificerade ställföreträdare kan nämnden bidra till det övergripande målet att medborgarna ska erfa *goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv.*

Målområde verksamhet – utveckling av tillsynsuppdraget

Överförmyndarnämnden granskar regelbundet uppdrag från ställföreträdarna för att säkerställa att huvudmännens rättigheter tillgodoses och ekonomiska medel förvaltas väl. Tillsynen sker på olika sätt dock framför allt genom nämndens granskning av skriftliga underlag från ställföreträdarna. För att säkerställa att inte någon lider rättsförlust ska

granskningen ske skyndsamt men med noggrannhet och kvalitet. En förutsättning för skyndsamt granskning är att underlagen är rättvisande och kompletta. Verksamheten kommer fortsätta att utveckla verktygen i tillsynsarbetet för att uppnå *effektiva och hållbara arbetsmetoder samt hålla en hög servicenivå med ett gott bemötande*.

Målområde verksamhet - digitalisering

För att handlägga det som lagstiftningen kräver av överförmyndarnämnden krävs att en rad handlingar skickas mellan olika aktörer. Allt fler efterfrågar möjligheten att hantera ärenden och frågor till nämnden digitalt. Idag sker hanteringen övervägande genom att fysiska papper skickas med traditionell postgång. Mot bakgrund av efterfrågan och kommunens strategiska utvecklingsuppdrag har arbetet med digitalisering påbörjats. Under budgetåret kommer arbetet fortskrida för att utveckla och ta i bruk e-tjänster samt undersöka i vilken omfattning de olika handläggningsprocesserna kan digitaliseras för att hålla en *hög servicenivå* och fortsätta utveckla *effektiva och hållbara arbetsmetoder*.

Mål och inriktning för 2019-2022

Nämndmål och nämndindikatorer

Målområde	Nämndmål	Nämndindikator	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
Medborgare	Rätt medborgare får rätt stöd	Antal genomförda informationsinsatser			15	20
	Rätt kompetens rekryteras och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare	Antal deltagare som genomgår utbildning eller deltar i erfarenhetsutbyte			90	100
Verksamhet	Huvudmännens rätt tas tillvara	Granskningsstatus för årsräkningar per den 31 augusti (färdiggranskad eller begärd komplettering)			85 %	90 %
	Ökad digital hantering av handlingar	Antal e-tjänster			7	7

Strategiska utvecklingsuppdrag - kommunövergripande

Strategiskt utvecklingsuppdrag, digitalisering

Nämnden kommer under 2019 arbeta med att utveckla e-tjänster och erbjuda ställföreträdare att redovisa sina uppdrag digitalt. Blanketter som överförs till digitala e-tjänster kommer att erbjudas samtliga ställföreträdare medan möjligheten att göra årsredovisning digitalt kommer att erbjudas successivt under en flerårsperiod.

Strategiskt utvecklingsuppdrag, kompetensförsörjning

Kommunen står inför en situation när personal- och kompetensförsörjningsutmaningen inte kommer att kunna lösas enbart genom nyrekryteringar. Det kommer inte finnas tillräckligt med personer med rätt kompetens för uppdragen. Nya vägar till kompetensförsörjning behövs. Förmågan att använda rätt kompetens till rätt arbetsuppgifter kommer att vara avgörande. Genom att organisera arbetet annorlunda kan medarbetare och verksamhet utvecklas och resurser användas mer effektivt. Inom överförmyndarverksamheten kommer vissa arbetsuppgifter kunna digitaliseras. Men det handlar också om att hitta nya angreppssätt att utföra nämndens uppdrag.

Ekonomi

Driftsammandrag

Nettokostnad Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gode män och förvaltare, vuxna	6 070	6 080	6 080	6 080
<i>Kostnader: Arvoden och ersättningar</i>	10 880	10 880	10 880	10 880
<i>Intäkter: Arvoden och ersättningar</i>	-5 885	-5 885	-5 885	-5 885
<i>Kostnader: Digitalisering och administration</i>	686	696	696	696
<i>Kostnader: Information, utbildning och rekrytering</i>	389	389	389	389
Gode män, ensamkommande barn	0	0	0	0
<i>Kostnader: Arvoden, ersättningar och övrigt</i>	2 115	2 115	2 115	2 115
<i>Intäkter bidrag: Arvoden, ersättningar och övrigt</i>	-1 215	-1 215	-1 215	-1 215
<i>Ofinansierade intäkter: Arvoden, ersättningar</i>	-900	-900	-900	-900
Tillsynsverksamhet	9 110	9 110	9 110	9 110
<i>Personal, utbildning m.m.</i>	7 860	7 860	7 860	7 860
<i>Lokaler och övriga verksamhetskostnader</i>	1 250	1 250	1 250	1 250
Nämnden	630	630	630	630
<i>Arvoden och kostnadsersättningar</i>	534	534	534	534
<i>Utbildning och övriga kostnader</i>	96	96	96	96
Summa nämndens internbudget	15 810	15 820	15 820	15 820
<i>varav intäkter</i>	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
<i>varav kostnader</i>	23 810	23 820	23 820	23 820
Budgetram enligt beslut i KF den 19 juni 2018 samt tekniska justeringar	15 810	15 820	15 820	15 820

Kommentarer och åtgärdsplan

Överförmyndarnämnden bedömer att verksamheten för 2019 troligen inte kommer att kunna bedrivas inom den ekonomiska ramen. Statsbidragen inom verksamhetsområdet *Gode män, ensamkommande barn* täcker inte kostnaderna och redovisas därför som en ofinansierad intäkt i tabellen ovan. Redan tidigt i budgetprocessen framhöll nämnden att förändrade statsbidragsregler inte längre ger kostnadstäckning. Enligt förnyad beräkning med aktuella förutsättningar bedöms medlen som saknas uppgå till minst 900 tkr. Varje verksamhetsområde har genomlysts för att identifiera möjliga kostnadsänkningar. Av analysen framkommer att merparten av kostnaderna endast i mycket begränsad omfattning kan påverkas av nämnden. Resterande medel är riktade för att uppnå målen om utökad information/utbildning/rekrytering samt digitalisering. Kostnadsänkningar skulle försvåra måluppfyllelsen och arbetet med de strategiska utvecklingsuppdragen. Med en senareläggning av delar inom digitaliseringsområdet finns dock en möjlighet att frigöra cirka 300 tkr som skulle kunna täcka del av det befarade underskottet. Nämnden kommer nogsamt att följa utvecklingen under 2019 men det är dock först i slutet på året som det är möjligt att bedöma underskottets storlek eftersom det är då som årsräkningsgranskningen är färdig och arvoden fastställda.

Nettokostnaderna inom verksamhetsområdet *Gode män och förvaltare vuxna* består till största delen av arvoden och ersättningar till ställföreträdarna. Antal ärenden som nämnden har att arvodera styrs av hur många beslut om godmanskap och förvaltarskap som tingsrätten fattar. Arvodets storlek beror dels på omfattningen av huvudmannens behov och dels på komplexiteten i ärendet. Grundregeln är visserligen att huvudmannen själv ska bekosta det arvode som utges till hans ställföreträdare men om inte tillgångar och inkomster finns i tillräcklig utsträckning hamnar kostnaden på kommunen, enligt Föräldrabalkens lagstiftning. Mot bakgrund av de senaste årens utfall antas huvudmännen under 2019 kunna stå för 55 % av kostnaderna och kommunen för resterande 45 %, vilket är en ökning av intäkterna med en procentenhet.

Såsom beskrivits i inledningen är det inom verksamhetsområdet *Gode män, ensamkommande barn* som ett underskott beräknas. Sedan den 1 juli 2017 ersätts inte längre de faktiska arvodeskostnaderna i godmanskapen för asylsökande barn, utan en schablon utges till mottagande kommuner. Schablonen är 52 tkr per barn och delas mellan överförmyndarnämnden och socialnämnden (47 % respektive 53 %). Eftersom handläggningstiden för asylärenden

fortfarande är lång hos Migrationsverket täcker inte nämndens del av bidraget det arvode som den gode mannen har rätt till under asylprocessen. När barnet får uppehållstillstånd utgår en statlig schablonersättning motsvarande 30 tkr per barn, vilken ska täcka arvodeskostnader för båda nämnderna. Drygt en fjärdedel av de ensamkommande barnen som för närvarande vistas i Linköpings kommun har placerats här av en annan kommuns socialtjänst. Även i dessa godmanskap är det Överförmyndarnämnden i Linköping som ansvarar för tillsyn, arvodering etc. Den statliga schablonen utbetalas dock till den placerande kommunen, varför Överförmyndarnämnden i Linköping kommer att kontakta respektive kommun för att teckna överenskommelser om fakturering av arvodeskostnaderna. Om de aktuella kommunerna inte medverkar till att upprätta överenskommelser kommer de ofinansierade kostnaderna för Linköpings del att öka med uppskattningsvis

500 tkr, utöver de tidigare beskrivna 900 tkr. Det faktum att schablonerna inte följer med när barn flyttar mellan kommuner har påtalats till regeringen av Sveriges Kommuner och Landsting.

Sammanfattningsvis kan sägas att beräkning av kostnader och intäkter för verksamhetsområdet är svåra att göra. Detta beror bland annat på osäkerhet om hur många barn som kommer att anvisas eller placeras i kommunen, barnens ålder, handläggningstid vid Migrationsverket och hur skyndsamt socialnämnden arbetar för att tillsätta särskilt förordnad vårdnadshavare för de barn som har fått eller kommer att få uppehållstillstånd.

Från och med 2019 kommer personal-, lokal- och övriga verksamhetskostnader att redovisas som en del av överförmyndarnämndens ekonomi även om kommunstyrelsen fortsättningsvis ansvarar för arbetsgivarfrågor och målstyrning inom området medarbetare. Medel motsvarande totalt 9 110 tkr, varav 7 860 tkr avser personella resurser, har omfördelats från kommunstyrelsen till nämnden efter kommunfullmäktiges beslut i juni. Medlen budgeteras i sin helhet till verksamhetsområde *Tillsynsverksamhet*.

Verksamhetsområdet *Nämnden* kommer under 2019 att få ökade kostnader beroende på beslut i kommunfullmäktige om nya ersättningsregler för förtroendevalda. I beslutet framgår att respektive nämnd har att hantera de ekonomiska konsekvenserna i internbudgeten. För överförmyndarnämnden innebär kostnadsökningen att utrymmet att begränsa befarat underskott minskar.

Plan för internkontroll

Överförmyndarnämnden genomför årligen internkontroll utifrån nämndspecifika kontrollmoment tillsammans med de kommunövergripande momenten. Syftet med internkontrollen är att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv, har en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt efterlever tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Kontrollen utgår från identifierade riskområden och genomförs av nämndens utsedda interkontrollanter tillsammans med tjänstepersoner, främst genom stickprov och granskning av personakter. Efter genomförd granskning rapporteras resultatet tillbaka till nämnden.

Nämndens internkontrollplan

Överförmyndarnämndens internkontrollplan för 2019 fokuserar på tre moment:

- Stickprovskontroll av 10 ärenden där beslut fattats om samtycke till arvsskifte
- Stickprovskontroll av 20 ärenden där följebrev gått ut till ställföreträdare efter granskning av årsräkning
- Stickprovskontroll av 10 ärenden om impulser om jämkning gällande godmanskapets har lett till åtgärder.

Kommunövergripande mål med nämndmål och nämndindikatorer

Mål

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv

Nämndmål Beskrivning	Nämnd- Indikator	Källa	2016	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Rätt medborgare får rätt stöd <i>Med bristande information och kunskap riskeras rättssäkerheten för personer som inte kan företräda sig själva. Med ökad kunskap hos anhöriga, vårdpersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.</i>	Antal genomförda informationsinsatser	Manuell statistik				15	20	20	20
Rätt kompetens rekryteras och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare <i>Uppdraget som god man och förvaltare blir allt mer komplicerat och kräver ständig kunskapsinhämtning från många olika områden.</i>	Antal deltagare som genomgår utbildning eller deltar i erfarenhetsutbyte	Manuell statistik				200	200	200	200

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiva och hållbara arbetsmetoder och hög servicenivå med ett gott bemötande

Nämndmål Beskrivning	Nämnd- indikator	Källa	2016	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Huvudmännens rätt tas tillvara <i>För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet</i>	Granskningsstatus för årsräkningar 31/8 (färdiggranskad eller begärd komplettering)	Verksamhetssystem samt manuell statistik				85 %	90 %	95 %	100 %
Ökad digital hantering av handlingar <i>Handläggningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handläggningsprocesser effektiviseras.</i>	Antal e-tjänster					7	7	7	7

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål Beskrivning	Nämnd- indikator	Källa				Målvä rde	Målvä rde	Målvä rde	Målvä rde
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Goda arbetsplatser <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>	Total sjukfrånvaro			3,1	4,6	3,5	3,5		
	Män			3,5	4,2	3,1	3,0		
	Kvinnor			2,9	4,8	3,6	3,5		
	Andel heltidsanställning ar			96,6	96,5	97	97,5		
Framgångsrikt chef- och ledarskap <i>Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.</i>	Män			100	100	100	100		
	Kvinnor			95,1	95,0	96	96		
	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)								
	Hållbart medarbetarengage mang (HME)				73	78	80		
Chefsomsättning (andel tillsvidare chefer som har börjat eller slutat, %)	Män			15,0	28,6	15,0	8,0		
	Kvinnor			40,0	0,0				
	Män			6,7	66,7				
	Kvinnor			0,4	0,8	1,3	1,3		
Chefers sjukfrånvaro	Män			0,4	0,8				
	Kvinnor			0,4	0,8				

Kommunövergripande mål: God och hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål Beskrivning	Nämnd- indikator	Källa				Målvärde	Målvärde	Målvärde	Målvärde
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>	Extern personalomsättning			9,7	3,7	6,0	5,5		
	Mertid övertid			0,15	0,11	0,15	0,15		
	Balanstal chefer			0,83	0,93	0,95	0,96		
Kvinnor Chefer med utomordisk bakgrund									